

HANDOUT FOR NURSE - AIDS
OVER THE COUNTER
DRUGS

သုန္ဒရီပြုလုပ်

ဆေးပြေပုံ၊ ဆေးပြေနည်း

Injection Oral

ဆေးအတော်များများ shock ရှိတတ်သည်။
ဥပမာ (penicillin, Burplex, အစရှိသဖြင့်)

ထို့ကြောင့် shock ရှိနိုင်သော ဆေးများကို အမြဲတမ်း
၁။ အလုပ်ပြီးမှ အသုံးပြုရမည်။

“shock” ၏ထင်ရှားသော လက္ခဏာများမှာအချို့

- * BP အလွန်အမင်းကျခြင်း
- Pluse Rate မြန်မည် (သို့မဟုတ်)စမ်းမရပဲရှိမည်။
- Respiratory Rate အသက်ပြင်းပြင်းမရှူပဲ ပေါ့ပေါ့မြန်မြန်ရှူမည်။
- Tပုံမှန်ထက်လျော့မည်။
- မျက်နှာ၊နှုတ်ခမ်းများ ဖြူရော်လာမည်။
- အော့အန်ခြင်း
- အငြိမ်မနေနိုင်ခြင်း(ဂနာမငြိမ်ခြင်း)
- ရေငတ်ခြင်း
- ခွေးများထွက်၍ အသားအရေစေးထိုင်းခြင်း

အောက်ပါတို့ကို အစဉ်လိုက်အားဖြင့် ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဆောင်ထားရမည်။

- inj S/C(or) i/m Adranaline 1. amp stat

- i/v Hydrocortisone 100mg stat
- i/v Burmeton (1) amp stat
- i/v Cardamide (1) amp stat
- Drip N/S (OR/AND) D/S သွင်းရမည်။

မဆိုးရွားသောအခြေအနေနှင့်အဆင့်အလိုက်ဖြေရန်

ဥပမာ- Burplex ထိုးပြီး

-ဗိုက်နာ

-ဗိုက်အောင့်

-ခေါင်းမူး၊အော့အန် ဖြစ်ခဲ့သော်

ရေအေးအေးတစ်ခွက်တိုက်ပါ။ယပ်ခပ်ပေးပါ။

- Sodamint (1) tab

Burmeton (1) tab

B6 (1) tab

- i/v Burmeton 1 amp
- i/v Cardamide 1 amp

လူနာအခြေအနေဆိုးရွားခဲ့လျှင်

- i/v Hydrocortisone 100mg ချက်ခြင်းထိုးပါ။

Vitamins

Vitamin A = Retinol

- မျက်စိကိုအားကောင်းစေသည်။
- မျက်စိအားနည်းလျှင်ပေးသည်။

Vitamin D = Calciferol

- အရိုးကိုသန်မာစေသည်။
- ကလေး လူကြီး ရိုးတွင်းချဉ်ဆီအားနည်းလျှင် တိုက်ရသည်။

Vitamin E = Tocoferol

- သွေးလှည့်ပတ်မှု အားကောင်းစေသည်။
- အသားအရေလှပစေသည်။
- မျိုးပွားမှုစနစ်ကို ပံ့ပိုးနှံ့ဖြစ်စေသည်။

Vitamin K = Menadione

- ပုံမှန်သွေးခဲမှုကို ကူညီပေးသည်။
- အသည်း၏လုပ်ဆောင်မှုကို ပံ့ပိုးနှံ့ဖြစ်စေသည်။
- သွေးယိုစီးရောဂါတွင်သုံးသည်။

Vitamin B = Complex

Vitamin B₁ = Thiamine

- အာရုံကြောတစ်ရှူး၏ ပုံမှန်လုပ်ဆောင်မှုအတွက် မရှိမဖြစ် အရေးပါသည်။

- ပုံမှန်အစာခြေခြင်း၊ ခံတွင်းမြိန် (စားကောင်း) စေရန်ထိန်းထားမှု အတွက်အရေးပါသည်။
- အရက်သမားများ ထုံကျင်နာတွင်သုံးသည်။

Vitamin B₂ = Riboflayine

- အာခေါင်နာ၊ လျှာနာ၊ ပါးစပ်နာ သက်သာရန်သုံးသည်။

Niacin = Nicotinicacid
 = Nicotinamide

(OR) Antipellagra Vitamin

- အရက်သောက်သောသူများတွင် Niacin ဓါတ်ချို့တဲ့လျှင် သုံးသည်။

Vitamin B₆ Pyridoxine

- မူးယိုအန်သက်သာစေသည်။
- ထုံကျင်ခြင်းကိုသက်သာစေသည်။

Vitamin B₁₂ = Cyanocobalamin

- သွေးအားကောင်းစေသည်။
- သွေးနီဥပုံမှန်ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် အရေးပါသည်။

Folic acid = သွေးအားကောင်းစေသည်။

- သွေးဖြစ်ခြင်းအဖွဲ့အစည်း၏ ပုံမှန်လုပ်ဆောင်မှုအတွက် အရေးပါသည်။

Vitamin C = Ascorbic/acid

Cevit: သွေးအားနည်းခြင်း သွားဖုံးမှသွေးယိုခြင်းနှင့် အခြားသွေး ထွက်လွန်ခြင်း စသည့်လက္ခဏာများကို ကာကွယ်ပေးသည်။

- **Cevit:**

အရိုးကျိုးခြင်းနှင့် အနာကျက်ခြင်းတို့အတွက် အရေးပါသည်။

- ခန္ဓာကိုယ်ခိုင်ခံ့အား ကောင်းမွန်စေသည်။

Sulphur နှင့် မတည့်သူများ

- သွေးအားတိုးစေရန် Ferrous Sulphate ကို မသုံးရ။ Ferrous Fumerate ကို သာသုံးရပါမည်။

Vitamins တစ်မျိုးစီ၏

- နေ့စဉ်အလိုက် လိုအပ်မှု

- ကျား ၊ မ

- ကလေး၊ လူကြီး

- ကိုယ်ဝန်ဆောင်၊ နို့တိုက်မိခင် တို့အတွက် ထပ်မံလေ့လာသင့်ပါသည်။

အသုံးများသောအားဆေး (ထိုးဆေးများ)

• Burplex နှင့် မတည့်သူများ စားဆေးနှင့်ထိုဆေးကိုလုံးဝမသုံးရ။

inj Burplex Forte (MPF) (1) amp 1/m

inj B₁₂ (MPF) (1) amp 1/m only

1/m only Burplex forte (1) amp နှင့်

B12 (MPF) (1) amp (နှစ်လုံးတွဲထိုးနိုင်) ▽

inj Burplex 1/V (MPF) ကို

25% Glucose ထဲတွင်ထည့်၍ အကြောအားဆေးအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်သည်။

၎င်းကို မရောစပ်ပဲ အလွတ်မသုံးသင့်။

inj Burplex (Thailand) (1) amp နှင့်

B₁₂ (Thailand) (1) amp တို့ကို တွဲ၍ 1/m only ထိုးနိုင်သည်။

inj Burplex (China) 1 amp နှင့်

စေတီ

B₁₂ (China) 1 amp တို့ကို တွဲ၍

စေတီ

1/m တွဲ၍သော်လည်းကောင်း

1/v သော်လည်းကောင်း သုံးနိုင်။ ထို့အပြင်

1/v 25% Glucose (1) amp နှင့် ရော၍လည်း အကြောအားဆေးအဖြစ်

ထိုးနိုင်သည်။

inj Polybion (India) (1) amp နှင့်

B₁₂ (Thailand) (1) amp ရော၍ 1/m x OD x 5 Days ထိ ထိုးနိုင်။

(inj) B₁ (1) amp ကို B₁ ချို့တဲ့ရောဂါအတွက်သုံးသည်။ များသောအားဖြင့် B₁ ထိုးဆေးကို 1/m အသုံးများသည်။

(inj) B₂ (1) amp ကို လျာနာ၊ ပါးစပ်နာအတွက် 1/m (OR) 1/v ထိုးနိုင်သည်။

inj B₆ (1) amp ကို ခေါင်းမူးခြင်း၊ ပျို့ခြင်း၊ အန်ခြင်း၊ သက်သာရန် 1/m (OR) 1/v ထိုးနိုင်သည်။

Cevit (1) amp 1/m (OR) 1/v ထိုးနိုင်သည်။
1/m ထိုးလျှင် နာကျင်မှုရှိသည်။

inj Vitamin K (1) amp ကို သွေးယိုစီးမှုရောဂါအတွက် 1/m (OR) 1/v

Vitamin B1 50mg

Vitamin B6 50mg

Vitamin B12 100mg

၎င်းသုံးမျိုးရော၍ (1) amp
ကို 1/m (OR) 1/v ထိုးနိုင်သည်။

၎င်းသုံးမျိုးပေါင်းကို အမည်အမျိုးမျိုးခေါ်သည်။

• Vit B 1,6,12

- * Neurovit
- * TRIVIT;
- * Biovit

အားဆေးထိုးဆေးများတွင်ပါဝင်သော

- မီလီဂရမ် (mg)
- မိုက်ခရိုဂရမ် (mog) တို့ကို သိရမည်။

ဥပမာ

- B₁₂(china) (1) amp တွင် 500 mog
- B₁₂ (Thiland) (1)amp တွင် 1000 mog
- B₁₂ (Taiwan) (1)amp တွင် 2000 mog

Glucose ကို သွေးတွင် အချို့ဓာတ်နည်းခြင်း (Hypoglycemia)တွင် သုံးပါသည်။

Hypoglycemia လက္ခဏာအချို့

- ချွေးထွက်များ
- ရင်တုန်
- အော့အန်
- အစာပျက် စသည်တို့တွင် သုံးပါသည်။

1/v 25% Glucose နှင့် 1/v 50% Glucose တို့တွင် အခြေအနေအရ အောက်ပါတို့နှင့် ရော၍သုံးပါသည်။

1/v 25% Glucose + B₆ (1) + B12 (1)

1/v 25% Glucose + Polybion (1) + B12 (1) amp

1/v 25% Glucose + Buplex(1) + B12 (1) amp + Cevit

1/v 25% Glucose (2) amp stat

1/v 25% Glucose (2) amp stat

1/v 25% Glucose (1) amp Burplex 1/v (MPF) (1) amp

Drip များကို အကြမ်းအားဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း အသုံးပြုနိုင်သည်။

* R/L (Riner Laotate) = Sodium Composita

(ဝမ်းလျော့၊ ဝမ်းပျက်တွင်သုံးသည်။)

* N/S (Normal Saline) = Sodium Chloride

(ဝမ်းလျော့၊ ဝမ်းပျက်နှင့် သွေးပေါင်ကျခြင်းတွင် သုံးသည်။)

* D/S (Dextrose Sodium / Saline) = Glucose Chloride

(သွေးပေါင်ကျခြင်း၊ အားနည်းခြင်းတွင် သုံးနိုင်သည်။)

* D/W (Dextrose Water) = Glucose

(အစာပျက်၍ အားနည်းခြင်းတွင် သုံးနိုင်သည်။)

အကြမ်းအားဖြင့် Drip များတွင် အောက်ပါအတိုင်း အားဆေးများရော၍ သွင်းနိုင်သည်။

* D/W (1) + Polybion (1) amp

D/W (1) + Multiviota (1) amp

* D/S (1) + Polybion (1) amp

D/S (1) + Multiviota (1) amp

* D/W (1) + 25% Glucose (1) + Burplex (1) + B₁₂ (1) + Cevit (1)

* D/S (1) + 25% Glucose (1) + Burplex (1) + B₁₂ (1) + Cevit (1)

* D/W + 25% Glucose (2) amp

* D/S + 25% Glucose (2) amp

**ထိခိုက် ၊ ရှုနာ၊ သွေးထွက်
(Trauma)**

° အနာသွေးထွက်လွန်လျှင် သွေးမထွက်အောင် ဦးစားပေးလုပ်ရမည်။
အနာကိုသန့်စင်အောင် (N/S) (သို့) ဆား + ရေကျက်အေးဖြင့်
ဆေးကြောရမည်။

သွေးထွက်ရပ်ရန်အတွက် လိုအပ်လျှင်ချုပ်ရမည်။

အနာကို Betadine (OR) Septidine ဖြင့် ထည့်ပါ။

ခြောက်သွေ့၍ သန့်စင်သောပတ်တီးဖြင့် စီးရမည်။

Treatment

nj 1/m ATT 0.5 cc (1) amp ချက်ခြင်းထိုးပါ။

nj 1/m (OR) Antibiotic ထိုးရမည်။

ဥပမာ-

inj 1/m 1/v Gentamycin 80 mg (1) BD 5 Days

Trauma

oral

Antibiotic တခုခုပေးပါ။

ဥပမာ- Cloxacillin (1) O/D x 5D

- နာကျင်မှုသက်သာစေရန် (Analgesis) ပေးပါ။

ဥပမာ Paracetamol (1) tds (pm)

- ရောင်းရမ်းမှုကိုသက်သာစေရန်

- Danzo, Danzan

Kimose (Korea) (1) tds x 5 Day

- အနာကျက်ရန် Cevit (MPF) (1) tds x 10 Days

ဝမ်းခြူးခြူးသွား

(Diarrhoea)

- ORS (ဓာတ်ဆားရည်) သောက်နိုင်သလောက်သောက်ပါ။

- ဝမ်းပိတ်ဆေး (Lomotil, Dicotil, Loperamide) ကို (၂)တောင့်

ချွတ်ချင်းတိုက်ပါ။ ပြီးနောက် ဝမ်းတစ်ခါသွားပြီးတိုင်း ဝမ်းပိတ်ဆေး (၁)

တောင့်တိုက်ရမည်။ (၂၄) နာရီအတွင်း (၈) တောင့်ထက်ပို၍ မတိုက်ရ။

- ဝမ်းသွားရပ်လျှင် ဝမ်းပိတ်ဆေးဆက်၍ မတိုက်ရ။

Treatment

Tetracycline 2 Q/D x 5 Days

Drip N/S (OR) R/L အခြေအနေကြည့်သုံးပါ။

ကလေးများတွင် ဝမ်းပိတ်ဆေးအဖြစ် Furazolidone ကို သုံးတတ်သည်။

ဝမ်းကိုက်ရောဂါ

(Dysentary)

- မသန့်ရှင်းသောရေ
- မသန့်ရှင်းသောဟင်းသီးဟင်းရွက်
- မသန့်ရှင်းသောနို့
- မသန့်ရှင်းသောအစားအစာများ အစရှိသည်တို့ကြောင့် ဖြစ်ရပါသည်။

ရောဂါလက္ခဏာ

- ဝမ်းနဲ့နဲတစ်နေ့ (၆-ခါမှ ၁၀-ခါ) အထိ သွားတတ်သည်။
- တခါတရံ သွေးပါတတ်သည်။
- အဖျားရှိချင်ရှိတတ်သည်။
- ဗိုက်နာတတ်သည်။
- ဝမ်းအရောင်နီတတ်သည်။ (သို့မဟုတ်) ညှိမည်းတတ်သည်။

Dysentary

Treatment

Metro 1. tds 7 Days နှင့်တွဲ၍ Tetracycline 1. Q/D × 5 Days (သို့မဟုတ်)
 Chloramphenicol 1. Q/D × 5 Days

Drip D/S သွင်းပါ။

BP ကျပါက N/S သွင်းပါ။

၂) Gentamycin 80 mg (1) amp BD x 5 Days

- ORS အရည်ဆုံးရှုံးမှုအခြေအနေကြည့်တိုက်ပါ။
- ဝမ်းကိုက်နေစဉ် အစာမာ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်ကြမ်း မကျွေးရ။
- အစာပျော့ပျော့ကို နဲ့နဲ့နှင့် ခဏခဏ ကျွေးရမည်။
- အသားများများကျွေးရမည်။ (စွပ်ပြုတ်)

အထက်လွန်၊ အောက်လျော့ (အန်+ဝမ်းသွား)

(Gastro - enteritis)

- ရေ၊ အစားအသောက် မသန့်ရှင်း၍ ဖြစ်တတ်။
- အစာအဆိပ် (food poison) ကြောင့်လည်းဖြစ်တတ်။
- ပူသောရာသီနှင့် ပူပြင်းချိန်၌လည်း ဖြစ်တတ်။

Treatment

- Drip N/S နှင့် R/L ကို တစ်လှည့်စီသွင်းရမည်။(BP) နှင့် (Pulse) အခြေအနေမကောင်းမှရပ်ရမည်။
- BP နှင့် Pluse အခြေအနေကောင်းသောအခါ၌ D/S (1) Bot သွင်းနိုင်သည်။
- ပျို့၊ အန်၊ ဝမ်းသွားနေစဉ် မည်သည့်အစားအစာ (အဖတ်၊ အရည်) မကျွေးရ။
- ပျို့၊ အန် သက်သာလျှင် (ORS - ဓာတ်ဆားရည်) နဲ့နဲ့ ခဏခဏ သောက်ရမည်။

Gastro - enteritis

ORAL

- Antibiotic တခုခုလေးပါ။ ဥပမာ - Citam 500 mg (1) BD x 5 Days Metro (1) TDS x 7 Days
- ဝီပီ၊ အန် သက်သာစေရန်
inj Maxaion 1. amp stat အခြေအနေကြည့်ထိုးပါ။
- ဝမ်းပိတ်ဆေး Impellium (၂) တောင့် ချက်ချင်းတိုက်၍
နောက်ထပ်ဝမ်းတစ်ခါသွားပြီးတိုင်း (၁) တောင့်တိုက်ပါ။
ဝမ်းမသွားတော့လျှင် ဝမ်းပိတ်ဆေး ဆက်မတိုက်ရ။
- Tab : Maxaion (1) tds (pm)
- ဝီပီ၊ အန်ခြင်းမရှိပါက ORS (ဓာတ်ဆားရည်)သောက်နိုင်သလောက်
သောက်ရမည်။

ရှုတ်တရက်ပန်းနာရင်ကြပ် (Asthma attack)

- လူနာသည် ချက်ချင်းဆိုသလို အသက်ရှူရကြပ်သည်။
- အဆုတ်တခုလုံးမှလည်း " တစ်စိ- တစ်ပို " နှင့် သိသိသာသာ
ကြားနေရမည်။
- အိပ်လျက်၊ စောင်းလျက် အသက်မရှူနိုင်
- ထိုင်လျှင် အနည်းငယ် သက်သာသလိုရှိသော်လည်း သက်ဝင်ရှု၍
မရပါ။

1/v Hydrocortisone 200 mg ချက်ခြင်းထိုး၍ (၆)

နာရီခြားတစ်ခါ 200 mg တို့ (၁) ရက်

1/v Hydrocortisone 100 mg (၆) နာရီခြား (စဉ့်မတုတ်)

(၈) နာရီခြားတို့ (၁)ရက်

1/v Hydrocortisone 100 mg BD x 2 Days (သို့မတုတ်) OD = 2 Days

Asthma attack

oral

ventolin (1) tds

Amino (MPF) (1) tds

(၎င်းနှစ်မျိုးကိုတွဲ၍ ၁-လထိ တိုက်နိုင်သည်။)

- Heart rate မြန်ခြင်း၊ ရင်တုန်ခြင်း ဖြစ်ပါက

၎င်းဆေးနှစ်မျိုးကိုလျော့၍ သောက်ရမည်။

inj Solucortef ဖြတ်ပြီးနောက်

Oral

Cef 500 mg (1) tds x 7 Days ~~extra~~

Prednisolone (2) Q/D x 7 Days

မှတ်ချက်

Prednisolone တို့ တဖြည်းဖြည်းလျော့၍ (Taper Dossage)

တိုက်နိုင်သည်။

တိုက်နိုင်သည်။

- Prednisolone** (2) tds × 3 Days
- (2) bd × 3 Days
- (1) tds × 3 Days
- (1) bd × 3 Days
- (1) OD × 7 Days

အကယ်၍ patient သည် poor ဖြစ်၍ inj Hydrocortisone

မတတ်နိုင်လျှင်

inj Dexamethasone 8 mg တို့ (၈) နာရီခြားလျှင်တစ်ကြိမ်(၅)ရက် ဆက်တိုက်ထိုးပါ။

inj Dexamethasone ထိုးဆေးပြီးနောက်
oral

- Dexamethasone** (2) qid × 2 Days
- (2) tds × 2 Days
- (2) bd × 2 Days
- (1) tds × 3 Days
- (1) bd × 3 Day
- (1) OD × 5 Days

Antibiotic

oral cap: Ampiclo × (1) q/d × 5 Days

inj Gontamycin 80 mg (1) amp BD × 5 Days

inj Bisalvon 8 mg (1) amp BD × 3 Days

" အားဆေးကို " oral (သို့မဟုတ်) inj ကို အခြေအနေကြည့်ပေးပါ။

Infection

(အဆုတ်ဖိုးဝင်) ၊

- ချောင်းဆိုး
- သလိပ်ပွ
- တခါတရံများ

Treatment (oral)

- Ceff 500 mg (1) tds × 7 Days
- Bisalvon (1) tds × 7 Days
- Rodilar (1) tds × 3 Days (prn)
- Paracetamol (1) tds × 3 Days (prn)
- Cetirizine (1) Hs × 5 Days (prn)

Chest infection

Treatment (injection)

- inj Antibiotic
- inj Ampicillin 500 mg ၆ နာရီခြား × 5 Days
- (OR)

inj Gentamycin 20 mg (1) amp × BD × 5 Days

inj Diprophyllene (1) amp × OD × 3 Days (pm)

အခြေအနေကြည့်၍ အားဆေးပေးပါ။

inj Vit 1612 (1) amp × OD × 5 Days

Enervon. C (1) × OD × 10 Days

Chest infection အတွက် အကြော်အလှော် အဆီအဆိမ့်၊ ညှော်နှင့် အနံ့ဆိုးများရှောင်ပါ။ အအေးမမိစေရပါ။ လေကောင်းလေသန့် များများရှူပါ။

နာစေး၊ အအေးမိ၊ ချောင်းဆိုး၊ အသံဝင်
(သိပ်ပြီးမဆိုးရွားလျှင်)

Treatment (oral)

Amoxil (1) tds × 7 Days

Bisalvon (1) tds × 3 Days

ventolin 1/2 bd × 3 Days

Paracetamol (1) bd × 3 Days

Burmeton (1) HS × 3 Days (pm)

Cevit (1) tds × 10 Days

ချောင်းဆိုးရိုးရိုး

Ceff 250 mg (1) tds × 7 Days

Cevit	(1) tds	×	7 Days
Burmeton	(1) HS	×	3 Days (pm)

Supplement Vitamins

1/m Buplex forte (1) amp]	တွဲ၍	OD × 5 Days
B12 (MPF) (1) amp			

(OR)

1/m Polybion (1) amp]	တွဲ၍	OD × 7 Days
B12 (1) amp			

1/v 25% Glucose (1) amp × OD 3 Days

1/v Moriamin S2 (1) amp × OD stat

Enervon.C (1) OD × 10 Days

Vita Cap (1) OD × 10 Days

Moriamin Cap (1) OD × 10 Days

Drip မေးသင့်ပါ။

(Pulmonary Oedema ဖြစ်နိုင်သောကြောင့်)

Malaria

(ငှက်ဖျား)

အဆင့်အလိုက် ငှက်ဖျား (ဖျားသည်ပုံစံ)

* ပထမအဆင့် :

- ချမ်းတုံဖျားသည် (၁ နာရီမှ ၁ နာရီခွဲထိကြာသည်)
- ခေါင်းကိုက်၊ အော့အန်၊ ခြေဖျားအေးသည်။
- နာတာရှည်ငှက်ဖျား (ငှက်ဖျား)များတွင် မချမ်းတော့ပဲပူသည်။

* ဒုတိယအဆင့်

- အပူချိန် (104°F. 105°F) အထိ ရောက်ရှိမည်။
- ပူခြင်းသည် (၁ နာရီမှ ၂ နာရီ) အထိရှိတတ်သည်။
- သွေးခုန်ခြင်း၊ အသက်ရှူခြင်း မြန်သည်။
- ပြင်းထန်စွာခေါင်းကိုက်သည်။
- ဂယောင်ကတမ်း (delirium) ပြောမည်။

Malaria

* တတိယအဆင့်

- ချွေးပုပ်များစွာထွက်သည်။
- ပထမဆုံးမျက်နှာမှစ၍ ချွေးထွက်သည်။
- တစ်ကိုယ်လုံးချွေးထွက်သည်။
- ၎င်းအဆင့်သည် (၃ နာရီမှ ၅ နာရီ) ထိ ကြာတတ်။

နှုန်းခွေမောဟိုက်ပြီး အိပ်ပျော်သွားတတ်သည်။

အကြမ်းအားဖြင့် ငှက်ဖျားဟုယူဆပုံ

- ချမ်းတုန်
- ပုံခြင်း
- ချွေးထွက်
- အချိန်မှန်ဖျား
- ရက်ဆက်ဖျား
- တစ်ရက်ခြားဖျား

Cerebral Malaria

(ငှက်ဖျားပိုးဦးနှောက်ထဲရောက်)

လက္ခဏာ

- အလွန်အမင်းခေါင်းကိုက်
- ပျို့၊ အန်မည်။
- ငိုက်မျဉ်းပြီး အိပ်ချင်သလိုဖြစ်
- တခါတရံ သတိလစ်သွားတတ်သည်။

ငှက်ဖျားဟူသံသယရှိလျှင် အဆင့်အလိုက်

(Treatment ပေးရန်)

Tab: Chloroquine (CQ)

ပထမနေ့ ၄ - ပြား

ဒုတိယနေ့ ၄ - ပြား

တတိယနေ့ ၂ - ပြား

(ဆေးများကိုအချိန်မှန်တိုက်ပါ။ ဥပမာ- ပထမနေ့ ည-၇ နာရီတိုက်လျှင် ကျန်နှစ်ရက်တွင်လည်း ည-၇ နာရီတွင် တိုက်ရမည်။)

Tab: Artisanate (2) BD x 1st day

(1) BD x 4 days

(OR)

Tab: Artisanate (2) BD x 3 days

inj Srtemeter (2) amp stat

(1) amp x BD x 2 Days

Tab : Quinine (2) tds x 7 Days (OR) 10 Days

Tab : Mefloquine (2) HS x 2 night

မှတ်ချက်

Mefloquine နှင့် Quinine ကို တပြိုင်တည်းတွဲမတိုက်ရ။

ငှက်ဖျားဆေးနှင့်အတူ

- အဖျားကျဆေး (Antipyretic)

- Antibiotic

- Vitamins အစရှိသည်တို့ကိုတွဲ၍ တိုက်ရမည်။

ဥပမာ

Artisanate (2) BD x 3 Days

Cifran 500 mg	(1) BD	x	5 Days
Doxycycline 100 mg	(1) BD	x	5 Days
Paracetamol	(1) tds	x	3 Days
Bumeton	(1) HS	x	3 Days
Mefloquine	(2) HS	x	2 night
Nutrivits	(1) OD	x	20 Days

ဖို့အန်လျင်

Maxalon (1) tds (pm)

- ရောဂါပြင်းထန်မှု
- လူနာခံနိုင်ရည်ရှိမှု
- အခြေအနေကိုကြည့်၍

Tab: Artesunate (သို့မဟုတ်)

inj: Artemeter ကိုသုံးပါ။

ငှက်ဖျားဆေးများသောက်နေစဉ် လူနာသည် အစားအသောက်ပျက်ပြီး အားအင်ကုန်ခမ်းနေသည်။ ထို့ကြောင့် အားဆေးသွင်းပါ။

Drip D/S (1) Bot OD x 3 Days

(OR)

1/v 25% Glucose(2) amp stat

(1) amp OD x 4 Days

(OR)

1/m B x (1) amp + B₁₂ (1) amp x OD x 7 Days

လူနာခေါင်းမူးလျှင်

Tab: B₆ (1) tds x 3 Days

Tab : Stemetil (1) tds x 3 Days

Malaria (ငှက်ဖျားအမျိုးအစား ၄-မျိုး)

1. Pkasmodium falciparum (နေ့စဉ်လိုဖျား)

2. Plasmodium vivax (၄၈ နာရီကြာမှဖျား)

3. Plasmodium malaria (၇၂ နာရီကြာမှဖျား)

4. Plasmodium ovale (၄၈ နာရီကြာမှဖျား)

Plasmodium vivax နှင့် ovale သည် (သွေးနီဥပျံ့ကိုဖျက်ဆီး)

Plasmodium Malarise သည် (သွေးနီ ရင်းအို ဖျက်ဆီး)

Plasmodium falciparum သည် (သွေးနီဥနု၊ အိုအိုဖျက်ဆီး)

Plasmodium falciparum ငှက်ဖျားပိုးရှိကိုက်လျှင် (၁၀) ရက်အတွင်း အဖျားပေါ်။

ငှက်ဖျားပိုးပါသောခြင်ကိုက်လျှင် ၁၀- ရက်အဖျားပေါ်။

Typoid Fever (အူရောင်ငန်းဖျား)

မသန့်ရှင်းသောရေ

မသန့်ရှင်းသောအစားအစာ

တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးနဲ့ အစရှိသည်တို့ကြောင့် ရောဂါဖြစ်သည်။

ရောဂါလက္ခဏာ

ပထမ(၁) ပတ်။

- အပူချိန်တစ်ရက်ထက်တစ်ရက်မြင့်တက်သည်။ (Step. ladder)
- အဖျားတတ်သော်လည်း သွေးခုန်နှုန်းမမြန်ပေ။
- အစာစားချင်စိတ်ပျက်
- ပါးစပ်၊ လျှာ၊ ခြောက်သွေ့
- အစပိုင်းဝမ်းချုပ်သည်။
- လွန်စွာခေါင်းကိုက်

ဒုတိယ (၁) ပတ်

- အဖျားဆက်တက်နေသည်။
- ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ အနည်းငယ်သက်သာ၊
- စိတ်မကြည်မလင်ထိုင်းမှိုင်းလာပြီး တခါတရံ သတိလစ်တတ်သည်။
- ဝမ်းသွားလွယ်သည်။
- စိမ်းဝါရောင်အရည်များ ပဲပြုတ်ရေကဲ့သို့ ဝမ်းသွားပြီး မနံ့မကောင်းပါ။
- ဒုတိယ (၁) ပတ် နောက်ဆုံးရက်များတွင် အူအတွင်းမှ သွေးယိုစီးထွက်လာမည်။

- ဝိုက်ထဲမှ ပိုမိုနာလာသည်။

တတိယ (၁) ပတ်

- လူနာသည် အလွန်အားနည်းပြီး ဖျားနီသည်။
- ဂယောင်ဂတမ်းပြောသည်။
- သွေးခွန်နုန်းအားနည်းပြီး မြန်နေမည်။
- တခါတရံသွေးဝမ်းသွားမည်။
- မကုသလျှင်သေနိုင်သည်။

တတိယပတ်တွင် လူနာသည် (toxemia) ရမည်။

toxemia = ဖျားနာခြင်းကြောင့် သွေးဆိပ်တတ်သော အားနည်းရောဂါ။

စတုတ္ထ (၁) ပတ်

- လူနာသည်နလံထကာလသို့ ကူးပြောင်းလာသည်။
- အပူချိန်မှန်မှန်ကျလာပြီး မူလအပူချိန်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာမည်။
- စိတ်ကြည်လင်လာသည်။

Treatment

- အူကိုအနားပေးရမည်။
- အရည်ကိုနဲ့နဲ့နှင့် ခဏခဏတိုက်ရမည်။
- အစာမာလုံးဝမကျွေးရ။

ထို့ကြောင့်

Drip D/W နှင့် D/S ကို လူနာအခြေအနေကြည့်၍ သွင်းပေးရမည်။

1/v 50% Glucose (2) amp stat and 6 hourly x 1 (pm)

oral

Chloramphenical (2) Q/D x 14 Days

Cifran 500 mg (1) BD x 10 Days (OR) 15 Days

Anaemia

(သွေးအားနည်းရောဂါ)

လက္ခဏာ

- မောပန်း၊ မကြာခဏမောပန်း
- နားထဲမှလေထွက်
- မျက်စိအဝေးကြည့်မကောင်း
- ညအိပ်မပျော်
- အလှုပ်အရှားမခံ၊ မောပန်းလွယ်
- ခြေကုန်လက်ပန်းကျ
- မျက်ခွံအတွင်းမျက်စပ်ဖြူ
- လျာဖြူ
- လက်ဖဝါးဖြူ
- အေးသည့်ဒဏ်ကိုမခံနိုင် ချမ်းတတ်သည်
- နှလုံးခုန်မြန်၊ ရင်တုန်သည်။

- ကုသရန်မှာ သွေးအားနည်းသည့် အကြောင်းရင်းကိုရှာ၍ ကုသရမည်။

ဥပမာ-

အောက်ပါတို့ကြောင့် သွေးအားနည်းနိုင်သည်။

- ငှက်ဖျားရောဂါ
- သန်ကောင်တုတ်ကောင်ရောဂါ
- မမွေးမီ (သို့) မွေးဖွားပြီး သွေးဆင်းခြင်းများ
- အခြားနာတာရှည်ရောဂါတစ်ခုခုကြောင့် သွေးအားနည်းတတ်။

ဥပမာ - Chronic renal disease

သွေးအားနည်းခြင်းမှသက်သာစေရန်

- သံဓါတ်ပါသော အစားအစာများစားစားပါ
- Furamin B C 1 BD 1 month
- Multivitamin 1 OD 1 month
- Ferrous Sulphate 1 BD 1 month
- Inj B x (1) amp + B12 (1) amp (1) x 10 Days
- 1/v 25% Glucose (1) amp OD x 3 Days

ဆိုးဆိုးရွားရွားသွေးအားနည်းခဲ့လျှင်

inj 1/m Imferron (1) amp 5 Days

မှတ်ချက်

- Imferron ကို အမြဲတမ်း Test လုပ်ပြီးမှ သုံးရမည်။
- သန်ကောင်ကြောင့်လည်း သွေးအားနဲ့သည်။

-သန်လက္ခဏာများ

- ညညဝမ်းသွား
- အဖြူရောင် (ဆန်ဆေးရည်) ဝမ်းသွား

- ဝမ်းပျက်၊ ဝမ်းလျော့၊ မကြာခဏဖြစ်
- ကလေးများတွင် ဗိုက်ပူ၊ နံ့ကား၊ လည်ပင်းသေး
- တခါတရံသန်ကြောင့် တစ်ကိုယ်လုံးယားယံလည်း အဖုအပိန်၊
မထွက်ပါ။
- ချောင်းခြောက်ဆိုးပြီး သလိပ်မရပါ။
- တခါတရံ ကလေးများတွင် ပန်းနာရင်ကြပ်မရှိပဲ သန်ကောင်
ကြောင့် ချောင်းခြောက်ဆိုး မျက်နှာမို့တတ်သည်။
- လူပိန်တတ်သည်။

သန်ကောင်

သန်ချဆေးကို (၆) လ (၁) ကြိမ်သောက်သင့်သည်။

- Albendazole 400 mg (1) HS

(OR)

E tra

၅- နှစ်	၁ ပြား	} HS
၁၀- နှစ်	၂ ပြား	
၁၅- နှစ်	၃ ပြား	

- သန်ချဆေးကိုညမှသောက်ရမည်။
- သန်တစ်ခါမှအချူးသော ကလေးများ သန်များ၍ဗိုက်ပူနံ့ကားလေးများ
ဖြစ်နေလျှင် (၂) ညဆက်၍ သန်ချဆေးကို သောက်သင့်သည်။

သန်ချဆေး

- သန်ချဆေးသောက်ပြီး ခေါင်းမူးအော့အန်ခဲ့သော်
Tab: B6 (1) tds (pm)
- ယားယံခဲ့သော်
Tab: Burmeton (1) tds (pm)
(OR)
Tab: Cetirizine 1. HS (pm)
- သန်ချဆေးသောက်ပြီး အားနည်းခဲ့သော်
inj Burplex (1) x B12 (1) x OD
1/v 25% Glucose (2) amp stat (pm)

Hepatitis

(အသည်းရောင်)

လက္ခဏာ

- အစားအသောက်စားချင်စိတ်မရှိ
- ခံတွင်းပျက်၊ အရသာမပေါ်
- ပျို့
- အသားအရေဝါ၊ မျက်လုံးဝါ၊ ဆီးဝါ
- အသည်းကြီး
- ဗိုက်အောင့် (ညာဘက်နံရိုးစွန်းအောက်)
- ဖျားတတ်သည်။
- ပြင်းထန်စွာအန်မည်။

Drip D/W (1)	}	သုံးမျိုးရော၍
Girosam (2) amp		OD x 3 Days (pm)
Cevit (3) amp		

Treatment (oral)

Cloxacillin	(1) ODS		
Metro	(1) TDS		7 Days (OR)
Citran 500 mg	(1) BD		14 Days
Simethicone	(1) tds	x	10 Days (A, R, X)
Gurosan	(1) tds	x	1 month (pm)
Enervon.C	(1) OD	x	10 Days
Livo Plus	(1) OD	x	10 Days

- Glucose အမှန်နှင့်သံပူရာရည်တို့ဖျော်၍ အနည်းဆုံးတစ်နေ့ (၃) လီတာနှင့်အထက်သောက်ပါ။

များများသောက်နိုင်လေ မြန်မြန်သက်သာလေဖြစ်မည်။

- အပူ၊ အစပ်၊ အရက် (လုံးဝ) ရှောင်ပါ။

- အဆီမတည့်ပါ။

Acne

(ဝက်ခြံ)

Erythromycin (25% ointment) ကို ဝက်ခြံဖြစ်သောနေရာ၌ လုပ်ပြီး တစ်နေ့ (၂) ကြိမ် လိမ်းရမည်။

အနာကို သန့်သန့်ထားပါ။

လက်ဖြင့်ခဏခဏကိုင်၍ မညှစ်ရ။

ATT (1) amp stat

Tetracycline	(2) BD	x	14 Days
Cevit	(2) BD	x	10 Days
Danzo	(1) tds	x	5 Days

အနာစိမ်း၊ သွေးစူးစွနာ

j ATT (1) amp stat

j Antibiotic (1)amp BD x 5 Days

(e.g) Gentamycin (OR) Others

oral

Cloxacillin	(1) qid	x	5 Days
Metro	(1) tds	x	7 Days
Cevit	(1) tds	x	10 Days
Kimose	(1) tds	x	5 Days
Paracetamol	(1) bd	x	3 Days (pm)

ဆေးသောက်သော်လည်း သက်သာပျောက်ကင်းမှုမရှိပါက ဆီးချို ရှိ- မရှိ စစ်ဆေးရမည်။

အနာမရှိပဲ အသားရေယားယံ

- ခန္ဓာကိုယ်နေရာအနှံ့၌ အသားအရေ ယားယံသည်။
- ယား၍ ကုတ်ဖဲ့ရသော်လည်းအဖူ၊ အပိန့်ထွက်သည်ကို မတွေ့ရ။

oral

Tetracycline	(1) qid	x	5 Days
--------------	---------	---	--------

- Metro (1) tds × 7 Days
- Cevit (1) tds × 10 Days
- Burmeton (1) tds (pm)
- (OR)
- Cetirzine (1) HS (pm)

တစ်ခါတစ်ရံသန်ကြောင့် အသားအရေယားယံတတ်သည်။

ယိုအခါ သန်ချဆေးသောက်ပါ။

အကယ်၍ ပွေး၊ ယားနာအတွက်ဖြစ်လျှင် သန္တာကိုယ်၏ လက်ဖဝါး၊
နောက်ကျော၊ ပေါင်ခြံ စသည့်နေရာတို့၌ (1 cm) (2 cm) (3 cm)
ပစ္စည်းရှိ အလွန်ယားယံတက်ကော (ဂူးပွေး)

အတွက်များဖြစ်နေသည်ကို ဖြေရှင်းရသည်။

- အနာကို အရက်ပျံဖြင့် သုတ်လိမ်း၍ ခြောက်သွေ့သောအခါမှ
(Miconazole ointment) လိမ်းဆေးကို ပါးပါးလိမ်းပါ။

oral

- Antibiotic တစ်မျိုးမျိုးသောက်ပါ။
- Metro (1) tds × 7 Days
- Enervon.C (1) OD × 10 Days
- Certirizine (1) HS (& pm)
- Griseofulvin (1) qid 10 Days (& pm)

ပြည်တည်နာ

အထူးသဖြင့် လက်ချောင်းများနှင့် လက်ဖမိုး၊ လက်ဖဝါး
တို့တွင်ဖြစ်သော ပြည်တည်နာများသည် ကောင်းမွန်စွာကုသမှု

အပျောက်ပြန်မည်။ များသောအားဖြင့် အသားအတွင်းကြေဖြစ်ခြင်း၊
လက်စွယ်ငုတ်ခြင်း၊ စူးစူးမိ၍

အနာဝင်ခြင်း စသည်တို့ကြောင့် ဖြစ်လေ့ရှိသည်။

inj ATT (1) amp stat

inj Gentamycin 80 mg (1) amp BD 7 Days

Ampiclox (1) Q/D x 5 Days (& More than)

Mitro (1)tds x 7 Days

Cevit (2) bd x 10 Days

(1) bd x 20 Days

-အနာတွင်ရှိသော ပြည်နှင့် မသန့်ရှင်းသည့်အရာများအား Eusol ဖြင့်
သန့်စင်အောင်ဆေးရမည်။

-နေ့စဉ်ဆေးမှန်မှန် ထည့်ရမည်။

Eezema

(နှင်းခူ)

ဆောင်းရာသီ ဆီးနှင်းကျချိန်တွင် နှင်းခူရောဂါ
ပေါ်လေ့ရှိတတ်သည်။ ၎င်းယားနာသည် များသောအားဖြင့်
ခြေထောက်အပေါ်တည့်တည့်နှင့် ခြေသလုံးဘေးတို့တွင် ဖြစ်လေ့ရှိသည်။

ဆီးနှင်းနှင့်ထိလျှင် ပို၍အနာယားယံသည်။

ယား၍ကုတ်ဖဲ့သော်လည်း အနာသည် နာကျင်မှုမရှိပဲ၊ ပြည်စို၍
စိမ့်ထွက်နေမည်။

နှင်းခူအတွက်ထိုးဆေး

inj SIVKORT (1) amp (၁-လ ၁-ကြာ) ရောဂါ၏

တာရှည်ဖြစ်မှုပေါ်

မူတည်၍ ထိုးရန်။

နှင်းခူရောဂါဖြစ်တာ (၅) နှစ်လောက် ကြာလျှင် (၁) ကြိမ် (၃-လုံးမှ ၅-လုံး) ထိထိုးပါ။

ဖြစ်စ (၁-နှစ် ၂-နှစ်) ဆိုလျှင် (၁) လုံးထိုးပါ။

Eczema အတွက်

- လိမ်းဆေး Hydrocortisone cream ကို (၁) နေ့လျှင် (၄) ကြိမ်လိမ်းပါ။
မသက်သာလျှင်

- လိမ်းဆေး Betamethasone ကို (၁) နေ့လျှင် (၂) ကြိမ် လိမ်းပါ။
၎င်းနှင်းခူနာသည် inj SIVKORT (1) amp ထိုးပြီးသည်နှင့်

(၃)ရက်မှ (၇) ရက်အတွင်း အနာလေးများ

ဆပြည်းဖြည်းခြောက်၍ကွာကျလာမည်။ ထို့ပြင် ဆေးထိုးပြီးသည်နှင့်

ရာရိဝက်မှစ၍ ယားယံခြင်း သက်သာလာမည်။

inj SIVKORT 80 mg (1) amp stat SIVKORT (Triamcinolone) 80 mg

Peptic ulcer

အစာအိမ်၊ အူသိမ်ဦးပိုင်း (သို့မဟုတ်) စာအိမ်အောက်ဆုံး
အစွန်း၌ဖြစ်သောအနာ

Gastritis

(အစာအိမ်ရောင်ရမ်းခြင်း)

လက္ခဏာ

- အစာမစားလျှင် ဗိုက်အောင့်သည်။
- နာတာရှည် လေအောင့်၊ ဗိုက်နာ
- လေပွခြင်း (လေချဉ်တက်)
- တစ်ခါတရံ လေရည်အန်တတ်သည်။
- အရက်အလွန်အကျွံသောက်သောသူများတွင် အဖြစ်များသည်။
- လူနာသည် အားနည်း၍ ပိန်တတ်သည်။

Gestriti

Treatment

- Ranitidine 150 mg (1) BD x 14 Days
- Omeprazole (1)OD x 1 month
- Amoxil 500 mg (1) tds x 14 Days
- Metro (1) tds x 14 Days
- Antacid (1) tds (pm)
- Vita-cap (1) OD 10 Days (pm)

အားနဲ့ခဲ့သော်

1/V 25% Glucose (2) amp stat (prn)

Drip D/W (1) Bot x OD 3 Days (prn)

ပျို့အန်ခဲ့သော်

inj Maxalon (1) amp stat (prn)

Tab Maxalon (1) tds (prn)

မပြင်းထန်သော လေထိုး လေအောင့်

လေပွစာစားမိ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အပူအအေးကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝမ်းဗိုက်၌ တခါတရံ နာကျင်တတ်၊ အောင့်တတ်သည်။
(အူအတတ်ရောင်ခြင်း ကြောင့် ပိုက်အောင့်ခြင်း မဟုတ်သည့်အခါ)

inj Buscopan (1) amp (prn)

Ranitidine (1) BD 10 Days

MOM (1) TDS 5

Simethicone (1) TDS 5 Days

Nutrivits (1) OD 10 Days

အစာမစားပါနှင့် ဆန်ပြုတ်၊ စွပ်ပြုတ်၊ အရည်သောက်

အစာအဆိပ်သင့် (မမြင်းထန်)

အစားအစာတစ်ခုတစ်ခု မတည့်၍ အစာအဆိပ်သင့်ပြီး ရုတ်တရက်
ဗိုက်နာ၊ ဗိုက်အောင့်၊ ဟို့အန် (အနည်းငယ်)

inj 1/m Atropine (1) amp OD x 8 Days
1/v 25% Glucose (2) amp stat (pm)

inj B6 ကို 25% Glucose (1) လုံးလျှင်
(2) လုံးထည့်၍ (pm) ထိုးနိုင်သည်။

Geimag (1) BD x 5 Days
Sodamint 1 tds x 3 Days

နားပြည်ယို၊ နားကိုက်

- နားအတွင်းတွင် ပြည်များရှိသည်။
- တခါတရံ အရည်ကြည်များထွက်သည်။
- နားယောင်ရမ်းနေမည်။

- နားဆူးဆေး (Hydrogen Peroxide) ကို ၂ စက်ထည့်ပါ။ ပွက်လားပြီး
ငြိမ်သွား သောအခါမှ ဝှမ်းဖြင့် အညစ်အကြေးများကို သန့်စင်သတ်ပါ။

- ပြီးနောက် နားသန့်ဆေး (ITRODEX)ကို (၁-စက် ၂-စက်) မနက် (၁)ကြိမ်

ည(၁)ကြိမ် (၃-ရက်မှ ၅-ရက် အထိခတ်ပါ။)

inj ATT (1)amp stat

Difran 500 mg (1) BD x 5 Days

Danzo 2 tds x 3 Days

Paracetamol 1 tds x (prn)

ခေါင်းပေါ် အလေးအပင်မရ။ အမာမဝါးရ။

မျက်စိနာ၊ မျက်စိစွဲ၊ မျက်စိယားယံ

Tetracycline Eye Ointment ကို မနက် (၁)ကြိမ်၊ ည(၁)ကြိမ်

(၇)ရက် ခတ်ပါ။

Oral

Tetracycline (1) qid x 5 Days

Kimose (1) tds x 5 Days

Paracetamol (1) bd x 3 Days

Cevit (1) bd x 10 Days

Burmenton (1) HS (prn)

မျက်စိထဲသို့ မျက်စဉ်းမတုတ်သည့် အခြားအရွက်များကို

ညစ်၍လဲ မသန့်ရှင်းသည့် မည်သည့်

Gonorrhoea

ညောင်းကျိနာ

- ဆီးသွားလျှင် ဆီးလွတ်ပြွန် ယာဇီယံပူလောင်သည်
- ဝါကျင့်ကျင့် အဖြူရောင်ဆင်းသည်။
- ဆီးအနံ့ နံစော်သည်။
- ရက်အနည်းငယ်ကြာလျှင် ပြည်ပါတတ်သည်။

Cifram _{500 mg} single dose (OR) Norfloxacin _{800 mg} single dose (OR)

inj 1/m Cefotaxine (1) G Single dose

inj 1/m Spectinomyein (2) D single docs

(Trobicin)

Cifram _{500 mg} (1) BD x 10 Days

ကို စိတ်ချရန်အတွက်ပေးသည်။

(လူနာသည် အိမ်ထောင်ရှိပါက နှစ်ဦးစလုံးကုသရမည်။)

Syphilis

(တစ်ကိုယ်လုံးတွင် အနာကလေးများပေါက်သော
ဆစ်ဖလစ်ရောဂါ)

Doxyoycline _{100 mg} bd x 14 Days

Tetracycline _{500 mg} qid x 14 Days

1/m Ceftriaxone 250 mg OD x 10 Days

inj 1/m Penicillin G Benzathune 2.4 million unit

(တင်ပါးတစ်ဖက်လျှင် 1.2 million unit နှင့် အခြားတင်ပါးတစ်ဖက်တွင် 1.2 million unit ထိုးပါ။)

(တစ်ရက်သားထိုးရမည်။)

Nephrotic syndrome
(တစ်ကိုယ်လုံးဧဇာရောင်)

- အနားယူပါ။
- အင်လျော့စားပါ။
- Antibiotic တခုခုပေးပါ။

ဥပမာ- inj 1/m P/Pen
 oral : Ampicillin 1 qid x 7 Days
 Diuretic ဆီးဆေးတိုက်ရမည်။

Tab : Lasix 40 mg (1) OD x 3 Days
 Slow K (1) tds x 5 Days

အဖောအရောင် လျော့ပေါ့မူတည်၍ ဆီးဆေးကို လျော့တိုက်ပါ။
 ထို့နောက် ဆီးဆေးကို (တပါတ်လျှင် ၂-ရက်) ဥပမာ (တနင်္လာ၊
 ကြာသာပတေး)နေ့များတွင် တိုက်ရမည်။ ဆီးဆေးဖြစ်နိုင်လျှင်
 မနက်မျက်နှာ သစ်ပြီးတွင် တိုက်ပါ။ ညဦးတိုက်လျှင် ညဆီးထသွားရ၍
 အိပ်ရေးပျက်မည်။

Steroid

Prenisolone 2 qid x 14 Days

(Urine albumin ပေါ့မူတည်၍ steroid ကို Long term
 ပေးပါ။)

Vitamins and irons

Vita-Cap (1) OD x 8 month

ကျောက်ကပ်ရောဂါသည် မျက်နှာမှစ၍ ဖောရောင်သည်။

Arthrosis

(ဦးဆက်ရောင်ရမ်းနာ)

- အဆစ်ရောင်
- အဆစ်နာ
- ခြေဆစ်အသေး လက်ဆစ်အသေးနာ
- (Small Joint) တွင် အဖြစ်များသည်။

နာကျင်မှုကို သက်သာစေရန် အဓိကထား၍ တုသရသည်။

ဥပမာ

inj Diclofena sodium 75 mg stat (prh)

(OR)

Diclofenac sodium 50 mg (1) tds (pm)

Antacid (1) tds (pm)

Arthritis

Phenylbutazilidinc (1) amp (pm)

(OR)

Indomethacin 25 mg (1) tds (pm)

Antacid (1) tds (pm)

(OR)

Piroxican 20 mg (1) OD (pm)

Antacid (1) OD

ရောဂါပြင်းထန်ပါက

- * Analgesis
- * Steroid
- * Antacid

(၎င်း (၃)မျိုးစလုံးကို တွဲ၍ပေးရသည်။)

Arthritis

(အဆစ်နာကျင်ရောင်ရမ်းပြီး ဖျားနာမှုရှိပါက)

Antibiotic တခုခုပေးရမည်။

ဥပမာ

Pen-V (1) BD 10 Days (OR) 1 month

- Anti-inflammation

ဥပမာ

Kimose (Korea) 1 tds x 5 Days

- Rheumatic fever

- Acute arthritis

- Allergic arthritis

- Chronic arthritis

- Rheumatic fevert

အစရှိသဖြင့် ဆက်၍လေ့လာသင့်ပါသည်။

UTI

(Urinary Tract Infection)

(ဆီးလမ်းကြောင်းပိုးဝင်)

- မကြာခဏဆီးသွား

- ဆီးသွားလျှင် ပူ၍နာကျင်
- ညဆီးသွား
- ဆီးအရောင်ပြောင်း
- ရုတ်တရက်ဖျားခြင်း

Oral

Norfloxacin (1) BD x 10 Days

Vita Cap (1) OD x 10 Days

Trichomonas Vaginitis

Metro 250 mg (1) tds x 7 Days

(OR)

Metro 500 mg (1) td x 7 Days

- Treat partner

Leukorrhoea

(ဖြူရည်ဆင်းရောဂါ)

inj Gentamycin 80 mg (1) amp x BD x 3 Days

Metro (1) tds x 7 Days

Doxycycline (1) bd x 10 Days

FolieAcid (1) bd x 2 Weeks

Furamin B.C (1) bd x 2 Weeks

လူနာသည် အားနည်းနေတတ်သည်။

Drip D/W c Multibiota OD x 3 Days

1/v 25% Glucose (1)amp stat (pm)

တခါတရံ ယားယံခဲ့သော်

Burmeton ½ : ½ 1

အမြဲတမ်း သန့်သန့်ရှင်းရှင်းနေရမည်။

Menstruation ဖြစ်ပေါ်စဉ်

နာကျင်ကိုက်ခဲ

မိန်းကလေး Menstruation ဖြစ်ပေါ်နေစဉ် ဆီးစပ်နှင့် ခါးတဝိုက်တွင်
မခံနိုင်အောင် နာကျင်မှုဖြစ်တတ်သည်။ ၎င်းကို သက်သာရန်

1/m Belargin (1) amp stat

Mefenamic acid 500 mg (1) tds (pm)

(ponstan)

Antacid (1) tds (pm)

Vitamins + Iron (1) OD x 5 Days

(Vitamol-F)

(Contraceptives)

တားဆေးများ

- * (၁)ရက်လျှင် (၁)ပြားပုံမှန်သောက်သောဆေးများရှိသည်။
ဥပမာ : Maya. Marvelon. C,
- * (၁)လလျှင် ပုံမှန် (၁)ပြားသောက်သော သောက်ဆေးရှိသည်။
ဥပမာ : Dopo 1 month tab:
- * (၁)လလျှင် (၁)ကြိမ်ထိုးရသော (၁)လခံထိုးဆေးရှိသည်။
- * (၁)လလျှင် (၁)ကြိမ်သောက်ဆေး ထိုးဆေးများ ရက်အတိအကျ
သောက်ရ မည်။ အတိအကျ ဆေးစားရမည်။
ဥပမာ
၅-၆ - ၂၀၀၄ (ပထမ)
၄-၇-၂၀၀၄ (ဒုတိယ)

(Contraceptives)

(၃)လလျှင် (၁)ကြိမ်ထိုးသော (၃)လခံထိုးဆေးရှိသည်။ (၃)လလျှင် (၁)ကြိမ်
အတိ အကျထိုးရမည်။ ဥပမာ ၅-၆-၂၀၀၄ နေ့စထိုးလျှင်
(၃)လမြောက်သောနေ့ဖြစ်သည့် ၅-၉-၂၀၀၄ နေ့တွင် ထပ်ထိုးရမည်။

ပထမဆုံးအကြိမ်ဆေးထိုးလျှင် (Mense)ပြီး (၅)ရက်အတွင်း ထိုးရမည်။
ဥပမာ
တစ်ကြိမ်မျှတားဆေး (ထိုးဆေး) မထိုးဘူးသူများ ဆေးစတင်၍ ထိုးပေးလိုလျှင်

ဆီး၌ကိုယ်ဝန် ရှိ/မရှိ စစ်ဆေးပြီး ဆီးစစ်သောအခါ ကိုယ်ဝန်မရှိမှ ဆေးထိုးရမည်။

* (၃)လခံ ထိုးဆေးများထိုးပြီးလျှင် သည် (၁)လပေါ်ချင် ပေါ်တတ်သည်။ (၃)လပြည့်မှလည်း ပေါ်တတ်သည်။ (၃)လလုံးတစ်ခါမှ မပေါ်သည်ရှိတတ်သည်။

သို့သော်

(၃)လခံ ထိုးဆေးထိုးပြီး (၁)လလျှင် (၂)ကြိမ်ဆင်းလျှင်သော်လည်းကောင်း သည်အရပ်ပဲ (၁၀)ရက်-၁၅-ရက်ထိ) ဆင်းနေလျှင်သော်လည်းကောင်း ဖြစ်နေလျှင် ၎င်းထိုးဆေးကို နောက်ထပ်မထိုးရ။ အခြားထိုးဆေး၊ စားဆေးတစ်မျိုးမျိုးကို ပြောင်း၍ ပေးရသည်။

ဥပမာ- (၃)လခံ ထိုးဆေးထိုးလျှင် တစ်ခြားတစ်လ စားဆေး ထိုးဆေး(သို့) တစ်ရက်(၁)ပြားသောက် ဆေးလုံးကို ပြောင်းသောက်ရန်၊ ပြောင်း၍ ထိုးရန်။

Mense မမှန်လျှင်

(အောက်ပါအစီအစဉ်အတိုင်းလုပ်ပါ။)

ကိုယ်ဝန်ရှိ/မရှိ သေချာရန်ဆီးစစ်ပါ။

Iron ပါသောဆေးများသောက်ပါ။

ဥပမာ

Ranferron 12 (1) OD x (1) month

မီးယက်သွေးပေါ်သောဆေး

inj 1/m Menstrogen (1)amp stat

Oral Contraceptives တစ်ရက်လျှင် (၁)လုံး ပုံမှန်သော်ရသော
တားဆေးများ ကို ဆက်လက်၍ သောက်ရမည်။

အခုညည်းငယ်အဆိပ်ရှိသော
ကင်း၊ ဝိတုန်း၊ ပျား၊ အစရှိသည်နှင့် မြွေစိမ်းကိုက်၊
ရှိုးရှိုးခွေးကောင်းတို့ကို

inj ATT (1) amp stat

inj Burmeton (1)amp stat (prn)

Oral:

- Antibiotic တခုခုပေးရသည်။

e.g Cloxacillin (1) qid x 5 Days

- အဆိပ်ဖြေရန် Antihistamine

e.g Burmeton (1) tds (prn)

ငင်းတို့နှင့်တွဲ၍

Kimose (Korea) (1) tds x 5 Days

Cevit (1) tds x 10 Days

နာကျင်မှုသက်သာရန် Analgesis တခုခုပေးပါ။

ဥပမာ- Nise (1) BD (prn)

“ခွေးရွေးကုတ်ပါက”

- * ခွေးရွေးကုတ်သောအခါ ကာကွယ်ဆေးရရှိသော်လည်း ခွေးရွေးကုတ်မိပြီး ကာကွယ်ဆေးမထိုးမိ၍ ခွေးရွေးဖြန့်သောအခါ ကုသစရာဆေးမရှိ၍ သေတတ်သည်။
- * မိမိကိုယ်ကိုက်သောခွေးသည်
- * ခွေးရွေးသည်ကို သေချာစွာသိလျှင် ကာကွယ်ဆေးထိုးပါ။
- * မိမိကိုက်သောခွေးသည် သွားလာရင်း ကိုက်မိ၍ ခွေးရွေး၊ မရွေးကို စောင့်ကြည့်ရန် အချိန်မရလျှင်လည်း ကာကွယ်ဆေးထိုးသင့်ပါသည်။
- * အိမ်နီးချင်း (သို့မဟုတ်) ရင်းရင်းနှီးနှီးရှိသော မိတ်ဆွေအိမ်များမှ ခွေး ကိုက်လျှင် ခွေးရွေး၊ မရွေးစောင့်ကြည့်ပါ။ သံသယရှိပါက ကာကွယ်ဆေး ချက်ချင်းထိုးပါ။

“ခွေးရွေးကုတ်ပါက”

MPF မှထုတ်သော

ARV = Anti Rabies Vaccine ကို ထိုးရမည်။

၎င်းဆေးဝပုလင်းကို မိုးရေ 10^{cc} ဖြင့်ဖျော်၍ လူကြီးဖြစ်ပါက 2^{cc} ထိုးရ မည်။ ၎င်းဆေးကို ချက်၏ ပတ်ပတ်လည်တွင် (၁၄)ရက်တိတိ ဆက်တိုက်ရက် မခြားပဲ ထိုးရမည်။

(လူကြီးအတွက်)

- ထိုဆေးပုလင်းတစ်လုံးလျှင် ၅-ရက်သာ ထိုးရသဖြင့်
(၁၄)ရက်ထိုးရန်အတွက် ထိုးဆေးပုလင်း (၃)လုံးခန့် လိုအပ်ပါသည်။

ကလေးအတွက်

(ထိုးဆေး ၂-ပုလင်းလိုမည်။)

(ကာကွယ်ဆေးထိုးနိုင်ရန် နီးစပ်ရာ ကျန်းမာရေးဌာနသို့ ချက်ချင်းသွားပါ။)

ခွေးရွေးကောက်ပါက

အိမ်ခွေးရွေးကာကွယ်ဆေးသစ်အဖြစ် အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ဆေးလည်းရှိသည်။

ဥပမာ

"Rabipur"

၎င်းဆေးထိုးရန် အညွှန်းကို သေချာစွာဖတ်ပါ။

ခွေးရွေးကာကွယ်ဆေး(Rabipur)ကို လက်မောင်းတွင် (၅)လုံးရန်
လိုအပ်သည်။ "Rabipur" ကို ဆေးတစ်လုံးလျှင် ၈၀၀ဝိ/- ကျပ်မှ
၁၂၀၀ဝိ/- အထိရှိသည်။(၅)လုံးထိုးရန်အတွက် အနည်းဆုံးကုန်ကျငွေမှာ
၁၀၀ဝိ/- တိတိ ဖြစ်သည်။ ကုန်ကျငွေများစွာရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့်
ခွေးရွေးမကိုက်ခဲရန် ရှောင်ရှားနိုင်ရမည်။ခွေးပိုင်ရှင်အနေဖြင့်လည်း
ခွေးရွေးသည်ဟုသိလျှင် ချက်ချင်းသုတ်သင်ပါ။ ခွေးရွေးသည်ဟု
သံသယရှိလျှင် လုံခြုံစိတ်ချသေချာစွာ)စောင့်ကြည့်ပါ။
ကာကွယ်ဆေးထိုးနိုင်ရန် ဆရာဝန်ထံအမြန်သွားပါ။

“ မြွေပွေးတိုက်ပါက ”

- * မြွေပွေးတိုက်ပါက ASV (viper)ကို (၃)နာရီအတွင်း အမြန်ဆုံးထိုးနိုင်ရန် စီစဉ်ရမည်။ နီးစပ်ရာဆေးခန်းသို့ ချက်ချင်းပို့ပါ။ မြွေဆိပ်ဖြေဆေး ချက်ချင်း ထိုးနိုင်လေ အသက်ရှင်ရန် ပိုသေချာလေဖြစ်သည်။
- * မြွေပွေးတိုက်ပါက စုတ်ပေါက်ခြင်း၊ ခါးဖြင့်ခွဲ၍ ပါးစပ်ဖြင့်စုပ်ခြင်း၊ မိစဖြင့်ထိုး ခြင်းတို့ကို လုံးဝမလုပ်ပါနှင့်။ ထိုကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပါက အဆိပ်များ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း ချက်ချင်းလျင်မြန်စွာ ပျံ့နှံ့၍ သေစေနိုင်သည်။
- * ကြိုးကို လက်ချောင်း (၁)ချောင်းစာခံ၍ မြွေကိုက်သောနေရာအထက်မှ စီးထားပါ။ နာရီဝက်တစ်ခါ ဖြေပါ။
- * မြွေပွေးသည် သွေးကိုဖျက်၏။ သွေးခဲနှုန်းအချိန်

“ မြွေပွေးတိုက်ပါက ”

အောက်ပါကုသမှုများ ခံယူရန် ဆေးရုံသို့ ချက်ချင်းသွားပါ။

ATT (1) amp stat

1/v ASV (Viper) 80^{cc} stat (prn)

လိုအပ်ပါက

1/v Hydrocortisone 100 mg stat (prn)

inj Burneton (1)amp stat (prn)

“မြေတောက်တိုက်လျှင်”

မြေတောက်တိုက်ပါက ASV (cupra) ကို ချက်ချင်းထိုးနိုင်ရန် ဆေးရုံသို့ အမြန်ဆုံးပို့ရမည်။ မြေဆိပ်ဖြေဆေး ချက်ချင်းထိုးနိုင်လေ အသက်ရှင်ရန် သေချာ လေဖြစ်သည်။ မြေတောက်သည် အာရုံကြောကိုထိသည်။ ငိုက်မျှည်းသည်။ အိမ်ချင် သည်။ ဗူးဝေ၍သမ်းမည်။

1/v ASV (copral) 80^{cc} stat (pm)

1/v Hydrocortisone 100 mg stat (pm)

inj 1/m ATT (1) amp stat

“Emergency Hypertension”

(သွေးတိုးခြင်းအတွက်အရေးပေါ်)

Nitroglycerine (၁)ပြားကို လျှာအောက်ထူပါ။ BP ကို monitor လုပ်ပါ။

မသက်သာပါက နောက်ထပ် (၅) မိနစ်တွင် (၁)ပြားဆက်၍ ငုံပါ။

အများဆုံး(၃)ပြား အထိသာ ငုံနိုင်သည်။

BP ပုံမှန်ဖြစ်သောအခါမှ နောက် Long term အတွက် ဆက်သုံးရန်။

Nifedipne 10 mg (Retant) (1) OD

Hypertension

လက္ခဏာ

- ခေါင်းကိုက်
- ခေါင်းမူး
- ရင်တုန်
- နှလုံးခုန်မြန်
- ညအိပ်ပျော်
- ချွေးမြန်၊ ချွေးထွက်
- ကြောက်စိတ်ပေါ်တတ်

- ပုံမှန်အားဖြင့် BP 120/80, mmHg
- အသက် (၁၃)နှစ်မှ (၅၀)နှစ် BP -140 /90 mmHg
အထက်ဖြစ်လျှင် သွေးတိုးသည်။
- အသက် (၅၀)နှစ်နှင့် အထက် BP = 160/90 mmHg

ထက်များလျှင်

- သွေးတိုးသည်။
- သွေးတိုးလျှင် ချက်ချင်း BP ထိုးကျစေရန်

"Hypertension"

- BP ကိုဆက်မတက်စေရန် ထိန်းထားရမည်။
- inj Diazepan (1)amp stat (prn)

Tab: Diazepan (5)mg (2) tabs HS (pm)

- * Diazepam သည် စိတ်ကို တည်ငြိမ်စေသည်။
- * စိတ်ပင်ပန်းမှု မဖြစ်စေရန်
- * အိပ်ယာပေါ် အနားယူရမည်။

သွေးတိုးကျဆေးအမျိုးမှအချို့

- * Analpri
- * Propranol
- * Atenolol

“သွေးကျဆေးအမျိုးမျိုးမှအချို့”

- * Nifedipine
- * Amlodipne
- * Lasix
- * Mannitol

* သွေးတိုးရောဂါသည် သွေးတိုးကျဆေးကို ရေရှည်စွဲသောက်ရမည့် ရောဂါဖြစ် သောကြောင့် ဆရာဝန်ကြီးများနှင့် ပြသ၍ ကုသမှုကို ခံယူရမည်။

- * သွေးတိုးရောဂါအတွက် BP ကို နေ့စဉ်တိုင်းပါ။
- အင်ရှောင်ရမည်။
- အုန်းနို့၊ ဘဲသား၊ ငါးသလောက်၊ တိရစ္ဆာန်အဆီ၊ ကြက်ဟင်းခါးသီး၊

ဒညင်းသီး အစရှိသည်တို့ကို ရှောင်ရမည်။

- နေ့၌သိပ်ပြီး မအိပ်သင့်ပါ။ ည၌အိပ်ပျော်အော် အိပ်ပါ။
- အရက်လုံးဝမသောက်ရ။

"Heart Disease"

အကြမ်းအားဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း နှလုံးရောဂါ အမျိုးမျိုးရှိသည်။

Rheumatic Fever and Heart disease

Ischaemic Heart disease

Congestive Heart failure

Valbular Heart disease

Myocardial Infarction အစရှိသဖြင့် ရှိသည်။

နှလုံးရောဂါဖြစ်လျှင် ခံစားရသောလက္ခဏာများ

- အသက်ရှူခက်
- ရင်တုန်
- နှလုံးရှိသောနေရာတဝိုက်မှ စူးရှစွာနာကျင်
- ဖောရောင် (ခြေထောက်မှစ၍ဖောရောင်တတ်)

"Heart Disease"

- ပြာနှမ်း (အသားအရေ ခြေသည်း၊ လတ်သည်း mucous mem brane)

- ချောင်းဆိုးသွေးပါတတ် (ပန်းရောင်အမြှတ်ထ)
- ချောင်းဆိုး
- ဆီးနည်းတတ် (တစ်နေ့ 250^{cc} ထက်နည်းတတ်)
- မူးမေ့ မေ့မော့တတ်
- မောပန်းတတ်

ဖော်ပြပါလက္ခဏာများလူနာတွင် တွေ့ရှိပါက သက်ဆိုင်ရာဆရာဝန်ကြီးများထံ ချက်ချင်းသွားရောက်၍ ကုသမှုခံယူရမည်။

"TUBERCULOSIS"

(အဆုတ်နာတီဘီ)

လက္ခဏာများမှအချို့

- ၁- လထက်ပို၍ ချောင်းဆိုးလိုက်၊ မဆိုးလိုက် (off & on)
- တခါတရံချောင်းဆိုးသောအခါ သလိပ်ထွက်သော်လည်း တခါတရံသလိပ်မထွက်တတ်
- Antibiotic (ပဋိဇီဝဆေး) ကို နှစ်ပတ်ကြာပေးသော်လည်း အဖျားမကျတတ်
- ညမှာခွေးထွက်များ ၊ ငွေ့ငွေ့ဖျား
- အစားအသောက်ပျက်၊ ပိန်မည်။
- ကိုယ်အလေးချိန်ပုံမှန် အောက်ကျမည်။
- မကြာခဏ ဖျားတတ်သည်။
- ချောင်းဆိုးသွေးပါတတ်သည်။
- အသက်ရှူခက်တတ်သည်။

" TB ရောဂါ "

- တီဘီရောဂါဟုတ်၊ မဟုတ် သေချာရန် အောက်ပါတို့ကိုစစ်ရမည်။
- Sputum culture x 3 Days (AFB)
(သလိပ် (၃) ရက်ဆက်တိုက်စစ်ရမည်။)
- Chest X-rays (ဓါတ်မှန်ရိုက်ရမည်။)
- Blood for CP & ESR
- * အထက်ပါလက္ခဏာများတွေ့ရှိပါက တီဘီရောဂါ ဟုတ်၊ မဟုတ် သိရှိရန်
အမြန်ဆုံးစစ်ဆေးပါ။
- * တီဘီရောဂါသေချာပါက ဆေးကုသမှုခံယူရန် TB
တိုက်ဖျက်ရေးဌာနသို့
အမြန်ပို့ပေးရမည်။

အသက် (၂)လမှ (၅) နှစ်ထိကလေးများအတွက်
သာမန် pneumonia

ရောဂါလက္ခဏာ

- ချောင်းဆိုးခြင်း
- အသက်ရှူနှုန်းမြန်ခြင်း
- အသက်ရှူနှုန်းသည်
အသက် (၂-လမှ ၁-နှစ် = အကြိမ် (၅၀) နှင့်အထက်)
- အသက် (၁-နှစ်မှ ၅-နှစ် = အကြိမ် (၄၀) နှင့်အထက်)
- ဆေးတိုက်ရန်

(၂-လမှ ၁၂-လ)

Amoxycillin 125 mg tds x 5 Days

Paracetamol 65 mg tds (pm)

Dextromethorphen ၁/၄ ဇွန်း tds (pm)

(၁-နှစ်မှ ၅-နှစ်)

Amoxycillin 250 mg tds x 5 Days

Paracetamol 100 mg tds (pm)

Dextromethorphen ၁/၂ ဇွန်း tds (pm)

သားမန် pneumonia

(ဗြူစီရန်)

- * ကလေးကိုအစာကျွေးပါ။
- ကလေးနေမကောင်းဖြစ်ချိန်တွင်လည်း အစာကျွေးပါ။
- နလန်ထချိန်တွင် အစာပိုကျွေးပါ။
- နှာခေါင်းပိတ်၍ နို့စို့ရန် (သို့မဟုတ်) အစာစားရန် အခက်အခဲရှိပါက နှာခေါင်းကိုသန့်စင်ပေးပါ။
- * အရည်ပိုတိုက်ပါ။
- ကလေးကိုတိုက်နေကျထက် အရည်ပိုတိုက်ပါ။
- * မိခင်နို့ပိုတိုက်ပါ။

ပြင်းထန် pneumonia

" အန္တရာယ်လက္ခဏာ "

- အရည်မသောက်နိုင်ခြင်း
- နို့မစို့နိုင်ခြင်း
- တက်ခြင်း၊ မိုန်းခြင်း၊ အနိုးရခက်ခြင်း
- ဆက်တိုက်အန်၍ အစာရေမဝင်ခြင်း
(သို့မဟုတ်)
- ပြိမ်သက်နေစဉ်လည်ချောင်းတစ်ဆို့သံကြားရခြင်း
(သို့မဟုတ်)
- အသက်ရှူသွင်းစဉ် နံရိုးအောက်ရင်ဘတ်ချိုင့်ဝင်ခြင်း

အထက်ပါလက္ခဏာများသည်

- အလွန်ပြင်းထန်သောရောဂါ
(သို့မဟုတ်)

ပြင်းထန်သောနမိုးနီးယား

ဆေးရုံသို့အရေးပေါ် လွှဲပြောင်းပို့ပါ။

ပထမဆုံးအကြိမ် Antibiotic ပေးရမည်။

အသက် (၂-လမှ ၁-နှစ်)

Septtrin (paediatric) 1 BD x 5 Days

Amoxycillin (paediatric) 250 mg (1) tds x 5 Days

Fever (100.4°F) ကျော်လျှင် paracetamol တိုက်ပါ။

အန္တီရယ်ကင်းသောဆောင်းဆိုးပျောက်ဆေးရည်တိုက်ပါ။

အသက် (၁-နှစ်မှ ၅-နှစ်)

Septtrin (paediatric) 2 BD x 5 Days

Amoxycillin (paediatric) 2 tds x 5 Days

Fever (100.4oF) ကျော်လျှင် Paracetamol တိုက်ပါ။

အန္တီရယ်ကင်းသောဆောင်းဆိုးပျောက်ဆေးရည်သောက်ပါ။

ဆေးခန်းတွင်သာထားရမည့်ကုသမှု

- အရေးပေါ်လွှဲပြောင်းပို့ရသော ကလေးများနှင့် ဆေးမသောက်နိုင်သော ကလေးများကို Chloamphenical အသားဆေးထိုးပေးပါ။
- လွှဲပြောင်းပို့ရန်မဖြစ်နိုင်သော ကလေးများကို အညွန့်အတိုင်းဆက်လက် ကုသပါ။
- နာရီတစ်ကြိမ် ၅- ရက်ဆက်ထိုးပြီးပါက သင့်တော်သော Antibiotic တစ်မျိုး ကိုနောက်ထပ် (၅) ရက်ဆက်ပေးပါ။

(Chloram phenicol ထိုးရန်အညွန့် = 40 mg / kg)

၎င်း 1000 mg ပါသော ပုလင်းကို မိုးရေ 5 cc ဖြင့်ဖျော်ရမည်။

၂-လမှ ၄-လ	(၄-၆ kg)	အတွက် 1 cc = 180 mg
၄-လမှ ၉-လ	(၆-၈ kg)	အတွက် 1.5 cc = 270 mg
၉-လမှ ၁၂-လ	(၈-၁၀ kg)	အတွက် 2 cc = 360 mg

၁၂-လမှ ၃-နှစ် (၁၀-၁၄ kg) အတွက် 2.5 cc = 450 mg
 ၃-နှစ်မှ ၅-နှစ် (၁၄-၁၉ kg) အတွက် 1 cc = 630 mg

ဝက်သက်ရောဂါ (Measle)

လက္ခဏာ

- ချောင်းဆိုး
- နှာရည်ကျ
- ဖျား၍ ခန္ဓာကိုယ်တွင် အနီစက်များ ထွက်သောကလေး

* အန္တရာယ်လက္ခဏာမရှိခြင်း *

- သာမန်မျက်စေ့နာ၍ မျက်ဝတ်ထွက်ခြင်း
- ပါးစပ်နာခြင်း

ပုံမှန်ဝက်သက်ရောဂါအတွက်

- Vitamin-A တိုက်ရမည်။
- ပါးစပ်နာလျှင် violet လိမ်းပါ။
- မျက်စိနာလျှင် (Tetracycline Eye Ointment) တက်ထရာဆိုက်တလ် မျက်စဉ်းခက်ရမည်။
- ၂-ကြိမ်ကြာလျှင် မြန်၍ ကြည့်ရှုရမည်။

ဝက်သက်ရောဂါ (Measle)

လက္ခဏာ

- ချောင်းဆိုး၊ နှာစေး
- နှာရည်ကျ
- ဖျား၍ ခန္ဓာကိုယ်တွင် အနီစက်များ ပေါ်သောကလေး

* အန္တရာယ်လက္ခဏာရှိခြင်း *

- မျက်ကြည်နာအနာရှိခြင်း
- ပါးစပ်တွင်ပြင်းထန်သောအနာဖြစ်ခြင်း
- Vitamin-A ပေးရမည်။
- Antibiotic တခုခုစ၍တိုက်ရမည်။
- Tetracycline Eye Ointment မျက်စဉ်းခတ်ပါ။
- ဆေးရုံသို့အမြန်လွှဲပြောင်းပေးရမည်။

Dengue Hemorrhagic Fever

(သွေးလွန်တုပ်ကွေး)

အဆင့် (၁) ရောဂါလက္ခဏာ

- ရက်တိုးဖျားခြင်း (၇) ရက်အတွင်း
- Hess test တွင် အနီစက်များပေါ်ခြင်း

အဆင့် (၁)တွင် အိမ်၌ပြုစုရန်အခြေအနေ

- ရောဂါအခြေအနေကို တစ်နေ့တစ်ကြိမ်ပြန်လည်စစ်ဆေး
- အရွယ်ကြည့်၍တိုက်ပါ။
- အဖျားကျစေရန်ရေပက်တိုက်ပါ။
- အထူးသဖြင့် ဓါတ်ဆားရည်များများဝင်အောင် တိုက်ပါ။
- အရည်များများသစ်သီးဖျော်ရည်၊ ဆွတ်ပြုတ်ရည်များလည်း တိုက်နိုင်သည်။
- ကော်ဖီမုန့်ရောင် (အညိုရောင်) ရှိသော အစာများ မတိုက်ကြွေးရ။

" D H F "

အဆင့် (၂) ရောဂါလက္ခဏာ

- အဆင့် (၁) တွင်ရှိသောလက္ခဏာများအပြင်
- အလိုအလျောက်သွေးယိုစီးခြင်း

ဥပမာ

- နှာခေါင်းသွေးလျှံခြင်း
- ကော်ဖီရောင်အန်ခြင်း
- သွေးဝမ်းသွားခြင်း

* ဆေးရုံသို့အရေးပေါ်လွှဲပို့ပါ။ *

အဆင့် (၃) Circulatory Failure

- သွေးခုန်နှုန်းမြန်၍ သွေးခုန်အားနည်းခြင်း
- BP ကျခြင်း

- Shock sign ကို တွေ့ရခြင်း
- ဝနာမငြိမ်ခြင်း
- ခြေဖျားလက်ဖျားအေးခြင်း
- * ဆေးရုံသို့အရေးပေါ်လွှဲပို့ရမည်။ *

DHF

- * သွေးပေါင်ချိန်တိုင်း၍မရလျှင်
(သို့မဟုတ်)
- * သွေးခုန်နှုန်းဝမ်း၍မရလျှင်
Ringer Lactate (RIL)
20 mg / kg သွင်း၍ ဆေးရုံအမြန်ပို့ပါ။

အဆင့် (၄)

- * မေ့မော့
- * Shock
- * ဦးနှောက်ရောင်ခြင်း
- အညိုရောင်ပါသောအစာများမကျွေးပါနှင့်။
- Aspirin ပါသောဆေးများမကျွေးပါနှင့်။

တို့တို့ထွာထွာ

* Fluza (တုပ်ကွေး)

- တစ်ကိုယ်လုံးညောင်းညာ တိုက်ခဲနာကျင့်
- နှာမွန်၊ ဖျား

inj	Antibiotic	OD	x	5 Days
	Paracetamol	(1) tds	x	3 Days
	Antacid	(1) tds	x	3 Days
	Amoxil	(1) tds	x	7 Days
	Cevit	(1) tds	x	10 Days

ဆန်ပြုတ်၊ စွပ်ပြုတ်၊ အရည်များများသောက်ပါ။

နှာခေါင်းသွေးယိုလျှင်

- နှာတံပေါ်နှင့် နဖူးပေါ်တွင် ရေအေးပတ်တင်ပါ။
- ငြိမ်ငြိမ်နေပါ။

inj Cevit (1) amp + K Vit (1) amp stat

inj Adina (1) amp stat

အခြေအနေကြည့်၍ ထိုးရမည်။

Cevit (1) tds
 K-Vit (1) tds (pm)
 Adona (1) tds (pm)

* သွေးအားကောင်းရန်အတွက် သောက်သော Ferrous sulphate ကို နှင့် မတည့်သူများ မသောက်ရ။

* ဝမ်းချုပ်လျှင်
 M O M မနက် (၂)၊ နေ့လည် (၂)၊ ည (၄)
 (သို့မဟုတ်)

Dulcola x (Biscodyl) 5 mg မှ 10 mg (OD)

* ဘာကြောင့်ဝမ်းသွားသွား ဓါတ်ဆားရည်သောက်ပါ။
 ဝမ်းများများသွားလျှင် များများသောက်ပါ။
 ဝမ်းသွားသည် အခြေအနေနှင့် လူနာလန်းဆန်းသည်အထိ (အရည်ဆုံးရှုံးမှုလက္ခဏာ) ပျောက်သည်အထိသောက်ပါ။

လျာနာဝါးစပ်နာ

Cevit (1) tds	x	7 Days
B2 (1) tds	x	7 Days
Multivitamins (1) OD	x	10 Days

ရေများများသောက်ပါ။ဝမ်းမှန်ပါစေ။

.....

* အသားအရေမွှေးခြောက်၊ ပိန်လို့၊
 အားအင်ကုန်ခမ်းသူများအတွက်

inj 1/m Durabolin (1) amp (၁-ပတ် ၁-ကြိမ်ထိုးပါ။)

.....

* သွားဖုံးရောင်၊ သွားဖုံးအခြေသွေးထွက်ပါက

Cevit (2) BD x 10 Days

Kimose (1) tds x 5 Days

(အချို့ အညှီ ရှောင်ပါ။)

.....

ဟိုးမုန်းအားတိုးဆေး

(For men)

inj 1/m only Testosterone 250 mg (original) ကိုထိုးရမည်။(1) amp (pm)

inj 1/m Testosterone 50 mg (China) ဆေးတစ်လုံးတွင် 50 mg သာပါသော
 ကြောင့် 250 mg အထိထိုးနိုင်၍ (5) amp (pm) ထိုးရမည်။

၎င်းထိုးဆေးသည် အဆီဖြစ်၍ Needle ကို N0.22 ဖြင့် ထိုးလျှင် အဆင်ပြေမည်။

“ အတို့ကောက်စကားလုံးမှတ်စရာ ”

* Ad-Lib = Adlibidum = စိတ်တိုင်းကြ

- * **C M** = Crass Mane= မနက်ဖန်နံနက်
- * **H S** = Hora Somni= အိပ်ယာဝင်ချိန်
- * **P R N** = Pro Re Nata= လိုအပ်သလို
- * **Stat** = Statim = ချက်ချင်း
- * **O D** = Once Daly = တစ်နေ့တစ်ကြိမ်
- * **B D** = Bis Die]
- B I D** = Bis In Die] တစ်နေ့နှစ်ကြိမ်

- * **T D S** = Ter Die Sumonsum တစ်နေ့ (၃) ကြိမ်

- T I D** = Ter in Die
- * **Q I D** = Quarter In Die = တစ်နေ့ (၄) ကြိမ်

- **inj** = Injection (ထိုးဆေး)
- L M** = Intramuscular Injection
= အသားဆေးထိုးခြင်း
- L V** = Intravenous Injection
= သွေးကြောအတွင်းဆေးထိုးခြင်း
- S.C** = Subcutaneous Injection
= အရေပြားအောက်ဆေးထိုးခြင်း
- L.D** = Intradermal Injection
= အရေပြားအတွင်းဆေးထိုးခြင်း